

Kúpaliská a voda určená na kúpanie v spádovej oblasti Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Trenčína (RÚVZ Trenčín) v roku 2022

Legislatívne požiadavky ohľadom vody určenej na kúpanie, prírodných a umelých kúpalísk upravuje zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vyhláška MZ SR č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody, kontrolu kvality vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku a vyhláška MZ SR č. 309/2012 Z.z. o požiadavkách na vodu určenú na kúpanie.

Voda určená na kúpanie je akákoľvek povrchová voda, ktorá je vyhlásená podľa osobitného predpisu a ktorú využíva veľký počet kúpajúcich sa a nebol pre ňu vydaný trvalý zákaz kúpania alebo trvalé odporúčanie nekúpať sa; veľký počet kúpajúcich sa posudzuje úrad verejného zdravotníctva s ohľadom najmä na vývoj z minulosti, vybudovanú infraštruktúru alebo zariadenia a opatrenia prijaté na podporu kúpania v minulosti.

Prírodné kúpalisko je vyznačená prírodná vodná plocha využívaná na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy a zariadenia, ktoré majú prevádzkovateľa; prírodným kúpaliskom je aj voda určená na kúpanie, ktorá má prevádzkovateľa.

Umelé kúpalisko je krytá stavba alebo nekrytá stavba so súborom zariadení využívaných na kúpanie a s ním súvisiace prevádzkové plochy.

RÚVZ Trenčín vykonáva štátny zdravotný dozor, kontrolu kvality vody určenej na kúpanie a kontrolu kvality vody na kúpaliskách vo svojej spádovej oblasti v okresoch Trenčín, Nové Mesto n/V, Myjava a Bánovce n/B:

- počas celého kalendárneho roku v prevádzkach krytých umelých kúpalísk a krytých bazénov,
- počas letnej kúpacej sezóny v prevádzkach letných kúpalísk a bazénov,
- počas letnej kúpacej sezóny monitoruje kvalitu vôd určených na kúpanie a kvalitu vody vo vybraných vodných útvarov, ktoré využíva veľký počet kúpajúcich sa.

Počas KS 2022 bola monitorovaná voda určená na kúpanie (ďalej „VUK“) Zelená voda – Nové Mesto nad Váhom - vodný útvar vyhlásený za VUK v zmysle § 8 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. vodný zákon a v zmysle všeobecne záväznej vyhlášky Krajského úradu ŽP v Trenčíne č.2/2005 zo dňa 5.5.2005, ktorou sa vyhlasujú vody určené na kúpanie a určujú povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu rýb. Touto vyhláškou boli vyhlásené odkryté podzemné vody v lokalite (vymedzená časť odkrytých povrchových vôd podľa prílohy č. 1 citovanej vyhlášky), ako vodný útvar určený na kúpanie - *štrkovisko (časť) Zelená voda – Nové Mesto nad Váhom*. Verejnosťou boli využívané 2 pláže (Beach Bar /pôvodne Bolt/ a Koliba /pôvodne Perla/). Rekreácia bola na oboch uvedených plážach neorganizovaná (väčšia návštevnosť je na pláži Beach Bar). Kontrolu kvality VUK v pravidelných intervaloch podľa programu monitorovania zabezpečoval správca vodnej plochy Mesto Nové Mesto nad Váhom pri pláži Bolt.

Kvalita VUK počas KS 2022 vykazovala vyhovujúcu kvalitu. Počas KS bolo zo štrkoviska - VUK Zelená voda – Nové Mesto nad Váhom odobratá 1 vzorka pred začiatkom KS a 4 vzorky v dvojtýždňových intervaloch.

Technické vybavenie a zázemie pre návštevníkov na lokalite Zelená voda - Nové Mesto nad Váhom zaznamenalo v roku 2022 postupný rozvoj, predovšetkým zo strany prevádzkovateľov zariadení na občerstvenie (starostlivosť o čistotu plážovísk, dovybavenie areálov).

Okrem VUK Zelená voda Nové Mesto nad Váhom sa v spádovom území RÚVZ Trenčín nenachádzajú ďalšie lokality s VUK, ani prírodné kúpaliská.

V rámci ŠZD boli počas KS 2022 vykonávané odbery povrchových vôd aj na iných vodných útvaroch, ktoré boli navštevované a využívané väčším počtom obyvateľov na kúpanie. Na všetkých takýchto lokalitách je kúpanie na vlastné riziko. Výsledky laboratórnych analýz povrchových vôd boli oznamované verejnosti prostredníctvom IS voda na kúpanie. Počas KS zo sledovaných vodných útvaroch voda v čase odberu nevykazovala vyhovujúcu kvalitu dňa 12.07.2022 VN Brezová pod Bradlom.

Vzorky boli odobraté na lokalitách – vodných útvaroch (spolu 10 vzoriek):

- *Dubník – Stará Turá* – vodná nádrž zachytáva vodu z okolitých vodných tokov, v súčasnosti využívaná na rybolov. V okolí sa nachádza niekoľko rekreačných objektov (v minulosti podnikové chaty), autokemping. Technické vybavenie a zázemie pre návštevníkov je bez rozvoja.
- *Horná Streda* – štrkovisko, vodná plocha vytvorená po ťažbe štrku pri stavbe diaľnice, využívaná na rybolov. Zariadenia na osobnú hygienu sa nachádzajú iba pri bufetoch prevádzkovaných vedľa štrkoviska, ktoré návštevníci využívajú a o ich údržbu a upratovanie sa starajú prevádzkovatelia jednotlivých bufetov.
- *Brezová pod Bradlom* – vodná nádrž zachytáva vodu z okolitých vodných tokov, bez vybavenosti pre verejnosť.
- *Stará Myjava* – vodná nádrž zachytáva vodu z okolitých vodných tokov, požiarna nádrž, v okolí sa nachádza niekoľko sezónnych rekreačných objektov.
- *Prusy – Bánovce nad Bebravou* – vodná nádrž zachytáva vodu z okolitých vodných tokov, v súčasnosti využívaná prevažne na rybolov, bez vybavenosti pre verejnosť
- *Opatová* – umelá nádrž, vybudovaná na požiarné účely blízkeho rekreačného zariadenia. Nádrž počas KS 2022 nebola využívaná na rekreačné účely a z toho dôvodu nebola vykonávaná analýza vzoriek povrchovej vody.

Obvodnými a odbornými lekármi neboli orgánu verejného zdravotníctva hlásené žiadne ochorenia, ktoré by potvrdili súvis s kúpaním počas KS 2022.

V okrese Trenčín, bolo prevádzkované Mestské kryté kúpalisko Trenčín, ktoré má 1 plavecký a 1 neplavecký bazén s recirkuláciou. Ďalej bol v okrese Trenčín v prevádzke 1 krytý bazén v DEMY Trenčín, využívaný klientmi tohto zariadenia sociálnych služieb a na plávanie dojčiat, 8 bazénov hotelového typu (z toho 2 nekryté bazény a 1 krytý bazén v rámci hotela využívaný tiež na plávanie dojčiat a batoliat), 1 bazén v rekreačnom zariadení spadajúceho pod Ministerstvo spravodlivosti SR, 3 školské bazény (z toho 1 v súkromnej materskej škole), 1 nekrytý vírivý bazén v prevádzke saun a 1 vírivý bazén využívaný tiež pre plávanie dojčiat. Bazén v účelovom zariadení spadajúcom pod Úrad vlády SR, 1 bazén v rekreačnom zariadení spadajúceho pod Ministerstvo spravodlivosti SR a bazén v ZŠ Trenčianske Teplice neboli v roku 2022 v prevádzke.

V okrese Nové Mesto nad Váhom bol prevádzkovaný v rámci možností platných epidemiologických opatrení krytý bazén ŠKM Stará Turá. Mimo prevádzky bol 1 bazén hotelového typu a 1 bazén SOŠ Nové Mesto nad Váhom.

V okrese Myjava bolo prevádzkovaná Krytá plaváreň Myjava, SMMM, s.r.o. (v minulosti „Mestské kryté kúpalisko Myjava“), kde sa nachádza 1 plavecký a 1 neplavecký bazén s recirkuláciou vody. Zároveň bol v okrese v prevádzke i 1 bazén hotelového typu.

V okrese Bánovce nad Bebravou bolo prevádzkované Mestské kryté kúpalisko Bánovce nad Bebravou, ktoré má 1 plavecký a 1 relaxačný bazén. Obidva bazény sú s recirkuláciou a napájané termálnou vodou. V relaxačnom bazéne bolo rovnako ako po minulé roky prevádzkované plávanie dojíat.

Prevádzkovatelia bazénov počas prevádzkovania pravidelne vykonávali kontrolu bazénovej vody tak v zmysle požiadaviek platnej legislatívy, ako i podľa pokynov orgánu verejného zdravotníctva.

Počas roku 2022 bolo v bazénoch odobratých celkovo 222 vzoriek vody na kúpanie. Prekročenie limitných hodnôt bolo zistené z toho v 94 vzorkách (42,34 %).

Prekročenie limitných hodnôt bolo zistené v chemických ukazovateľoch, ako sú voľný chlór, viazaný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom a reakcia vody, resp. v mikrobiologických ukazovateľoch, predovšetkým v prípadoch kultivovateľných mikroorganizmov pri 36 °C, *Pseudomonas aeruginosa*. Nevyhovujúce ukazovatele súviseli najmä s nedostatočnou prevádzkovou disciplínou obsluhy technológie a s poruchovosťou bazénovej technológie (dávkovacie zariadenia chémie), vyskytovali sa najmä pri menších bazénoch v zariadeniach hotelového typu. V prípadoch prekročenia limitných hodnôt v ukazovateľoch, ako sú voľný a viazaný chlór, boli operatívne uložené na mieste opatrenia (servis, kalibrácia technologického zariadenia, čiastočná výmena bazénovej vody, chemická úprava vody a pod.). V prípade prekročenia limitných hodnôt v mikrobiologických ukazovateľoch boli vykonané účinné opatrenia (zvýšená dezinfekcia, dopustenie čerstvej vody, resp. výmena bazénovej vody s čistením a dezinfekciou bazénov). Účinnosť opatrení bola po ich vykonaní preverená laboratórnou analýzou ukazovateľov na mieste, resp. opakovaným odberom vzoriek vody.

Vo väčšine prípadov bolo zistené prekročenie limitných hodnôt v chemických ukazovateľoch (voľný chlór, viazaný chlór, chemická spotreba kyslíka manganistanom, reakcia vody), ktoré pre zdravých kúpajúcich predstavuje len nízke riziko vzniku zdravotných problémov a opakované odbery vykazovali vyhovujúcu kvalitu vody na kúpanie. V ostatných prípadoch, keď prekročenie limitných hodnôt predstavuje boli prevádzkovateľom bazénov a kúpalísk vydané opatrenia na zákaz kúpania do doby preukázania vyhovujúcej kvality vody.

Pre KS 2022 bola orgánom verejného zdravotníctva v spádovej oblasti RÚVZ Trenčín povolená prevádzka na 6 letných umelých kúpaliskách:

- *Letné kúpalisko Myjava, SMMM, s.r.o.* (v minulosti *Letné kúpalisko Samšport Myjava*) – letná plaváreň je súčasť športového areálu, v prevádzke boli 2 bazény - neplavecký a detský, oba s recirkuláciou.
- *Letné kúpalisko Bradlan - Brezová pod Bradlom* – letná plaváreň je súčasť športového areálu Športovo vzdelávacie stredisko Bradlan, Brezová pod Bradlom, v prevádzke boli 2 bazény - neplavecký s recirkuláciou, detský bez recirkulácie.
- *Letné kúpalisko Pažiť Bánovce nad Bebravou* – kúpalisko je situované v mestskej časti Pažiť smerom k vodnej nádrži Prusy, v prevádzke boli 3 bazény – 2 x neplavecký (s plaveckou časťou) s recirkuláciou, detský bez recirkulácie. Pri tobogáne sa nachádza tobogánový – dopadový bazén s recirkuláciou.

- *Kúpalisko Zelená žaba Trenčianske Teplice* – kúpalisko sa nachádza na zalesnenom svahu Teplickej vrchoviny, v prevádzke boli 3 bazény s recirkuláciou (z toho 1 detský) a 3 vírivé bazény.
- *Letné kúpalisko Nemšová* s areálom na okraji mesta pozostáva z rekreačno-plaveckého bazéna a detského bazéna, obidva s recirkuláciou.
- *Letné kúpalisko Trenčín – Sihot' (Ostrov)* – v prevádzke boli 4 bazény s recirkuláciou: rekreačno-neplavecký bazén, plavecký bazén, detský bazén, dopadový rekreačno-neplavecký bazén.

V roku 2022 nebola realizovaná žiadna komplexná rekonštrukcia letného kúpaliska, resp. výmena zariadení, boli realizované len každoročné údržbové práce na kúpaliskách pred otvorením letnej sezóny.

Pred uvedením kúpalísk do prevádzky bola dokladovaná kvalita bazénovej vody a bol vykonaný štátny zdravotný dozor areálov, technológie a personálneho zabezpečenia kúpalísk.

Počas sezóny bol na kúpaliskách vykonávaný odber vzoriek a štátny zdravotný dozor za účelom zistenia súladu prevádzkovania kúpalísk s platnou legislatívou. V priebehu sezóny neboli s prevádzkovateľmi riešené zásadné nedostatky v prevádzke kúpalísk, na základe ktorých by bolo nutné dlhodobu prerušiť prevádzku. Drobné nedostatky súviseli podobne ako v minulosti s kvalitou vody na kúpanie a čistením bazénov (voľný a viazaný chlór, mikrobiologické ukazovatele, znečistenie v bazénoch), eventuálne čistotou súvisiacich priestorov bazénov. V prípade zistenia nedostatkov boli tieto okamžite riešené pre zabezpečenie vyhovujúceho stavu prevádzkovania. Príčiny zistených nedostatkov: nedostatočná, resp. nadlimitná dezinfekcia bazénovej vody; nadmerné zaťaženie technológie úpravy vody bez dodatočného dopúšťania čerstvej vody (najmä vo vírivých bazénoch).

Počas KS 2022 bolo v prevádzkovaných bazénoch letných kúpalísk odobratých celkovo 124 vzoriek vody na kúpanie. Prekročenie limitných hodnôt ukazovateľov bolo zistené v 68 vzorkách (najmä chemické ukazovatele – reakcia vody, voľný a viazaný chlór, resp. mikrobiologické ukazovatele - napr. kultivovateľné mikroorganizmy).

Praktickými lekármi alebo lekármi v odborných ambulanciách v jednotlivých spádových okresoch neboli hlásené ochorenia, ktoré by boli vznikli v priamej príčinnej súvislosti s kúpaním alebo pobytom v priestoroch kúpalísk.